

Trainer-assessor

STL vakbekwaam koerier 1.1

Sectorinstituut Transport en Logistiek

Datum: 22-03-2022
Versie: 1.0
Auteur: John van Rijn

Inhoud

1	Programma en werkvormen	3
1.1	Programma	3
1.2	Peer education	3
1.3	De trainer	4
2	Uitwerking programma en werkvormen	5
2.1	Doelen	5
2.2	De praktijkopdracht.	5
2.3	Eindtermen Schadepreventief rijden	6
2.4	Advanced Driver Assistance (ADA-systemen).	6
3	Bijlagen	10
3.1	Bijlage 1: Energizer: Snelheidstest	10
3.2	Bijlage 2: Beoordelingsformulier	11
3.3	Bijlage 3: Tabel schade	14

1 Programma en werkvormen

De training STL Vakbekwaam Koerier omvat 2 delen.

Het eerste deel bestaat uit een training die 1 dag duurt. Deze peer education training wordt uitgevoerd door een trainer en is gebaseerd op de toetsmatrijs STL Vakbekwaam Koerier. De toetsmatrijs is vastgesteld door de Adviesraad van STL en maakt deel uit van de branchestandaard STL Vakbekwaam Koerier.

Het tweede deel van de training bestaat uit het maken van een praktijkopdracht. De praktijkopdracht is het uitvoeren van een rit in de werksituatie, waarin zoveel mogelijk onderwerpen uit de toetsmatrijs aan bod komen. De praktijkopdracht duurt 2 uur. In deze handleiding vind je de beoordelingslijst voor de praktijkopdracht.

De assessor/beoordelaar kan iemand van het eigen bedrijf zijn of een externe.

De assessor/beoordelaar heeft de opleiding praktijkopleider gevolgd of een daarmee gelijk te stellen opleiding zoals trainer 'Hello mobility' of een PTN-certificaat. De assessor/beoordelaar staat ingeschreven in het register "assessoren/beoordelaars" van examenbureau Pontifex. De assessor/beoordelaar hoeft niet te voldoen aan de kwalificatie voor Trainer

1.1 Programma van de peer education

Hieronder volgt het programma en de werkvormen voor de training STL Vakbekwaam Koerier. Hierbij is uitgegaan van een lesdag van 08.30 uur tot 16.30 uur.

Afhankelijk van de groep deelnemers kunnen bepaalde onderwerpen uitvoeriger of juist beperkter worden behandeld. De praktijk van de deelnemers staat hierbij centraal. De nadruk van de training ligt zoveel mogelijk op het gezamenlijk vaststellen door de groep van de 'best practices' van de dagelijkse praktijk van de vakbekwaam koerier. De trainer dient dit proces te begeleiden en te structureren. Om dit doel te bereiken gebruiken we Peer Education.

1.2 Peer education

Bij het toepassen van de verschillende lesmethodes is het goed om in je achterhoofd te houden wat precies de bedoeling is en welk doel je bereiken wilt.

Als het gaat om het overdragen van kennis dan is het handig om gebruik te maken van:

- discussies en/of gesprekken,
- instructies,
- folders, posters en literatuur
- en audiovisuele middelen.

Als je de nadruk wilt leggen op vaardigheden dan kun je denken aan:

- demonstraties,
- oefeningen onder begeleiding,
- folders
- en het gebruik van audiovisuele middelen.

Ligt de nadruk op gedragsverandering dan zijn:

- discussies,
- spel,
- audiovisuele middelen
- en peer education prima methodes die kunnen worden ingezet.

Wil peer education succesvol zijn dan moeten zowel de peer educator (de trainer) en de peer elkaar als gelijken zien. Peer educator en peer zijn bijvoorbeeld even oud, behoren tot dezelfde beroepsgroep en spreken dezelfde “taal” of werken bij hetzelfde bedrijf. We spreken dan over hetzelfde referentiekader met bijbehorende regels, waarden of normen. Het verschijnsel dat beroepsuitvoerders informatie die zij van mede beroepsgenoten te horen krijgen eerder geloven dan informatie uit boeken of voorlichting door deskundigen, wordt het ‘peer effect’ genoemd.

1.3 De trainer

De trainer gebruikt deze methode om de groep te laten discussiëren en om zelf de “Best practices” vast te stellen.

- De trainer achterhaalt opleidingsbehoeften en ontwikkelt een afwisselend en leerzaam trainingsprogramma;
- De trainer zet peer education effectief in;
- De trainer kent de geheimen van de groepsdynamica en werkt ermee;
- De trainer weet de cursisten te stimuleren, uit te dagen en te inspireren;
- De trainer improviseert in onverwachte situaties;
- De trainer gaat ontspannen om met weerstand;
- De trainer positioneert en ‘verkoopt’ zichzelf als trainer;
- De trainer zet zijn persoonlijke kracht op succesvolle wijze in.

2 Uitwerking programma en werkvormen

a. Voorstelronde deelnemers

2.1 Doelen

- De trainer en de deelnemers kennen elkaar enigszins.
- De trainer heeft een beeld van de beginsituatie van de deelnemers.
- De leerdoelen voor deze dag zijn bepaald.

Voorstelronde

Laat deelnemers de volgende punten melden:

- hun naam;
- de naam van het bedrijf waar ze werken;
- specifieke ervaring als koerier
- de verwachtingen van deze trainingsdag: wat wil ik vandaag leren?

Noteer het leerdoel/de leerdoelen van de deelnemers op flip-over, white- of blackboard. Noteer de leerdoelen bij het bijbehorende onderwerp. Streef naar minimaal een leerdoel per onderwerp. Verwijs hiernaar bij de behandeling van de verschillende onderwerpen. Leg het principe van Peer Education uit.

Ga in gesprek met de groep over het werkproces “Voorbereiden van de rit”. Laat de groep vanuit hun praktijk de “best practices” vaststellen. Stuur het gesprek in de goede richting, maar wees niet te sturend. Doe hetzelfde met de werkprocessen “Vervoert en bezorgt de lading” en “Handelt de rit af”. Uiteraard vat je de resultaten van de uitkomsten samen.

2.2 De praktijkopdracht.

De training duurt één dagdeel. Tijdens dit dagdeel rijdt de deelnemer een rit uit zijn dagelijkse praktijk. Tijdens de rit geeft de instructeur/assessor aanwijzingen om de rijstijl te optimaliseren.

Voor deze praktijkrit gelden de volgende eisen:

- de rit moet een echte rit zijn uit de dagelijkse praktijk;
- de deelnemer moet zelf een rijklaarcontrole van het voertuig uitvoeren;
- ophalen en wegbrengen van lading;
- het laden en lossen en het manoeuvreren hierbij;
- de afhandeling op het laad- en losadres (contact met de klant);
- het rijden onder verschillende verkeersomstandigheden (autosnelweg, provinciale weg, bebouwde kom);
- de rit moet beginnen bij het transportbedrijf en daar ook weer
- eindigen, zodat er twee sessies op één dag kunnen worden verzorgd.

Het is de kracht van de instructeur/assessor om in te spelen op de actuele omstandigheden. Deze kunnen namelijk per rit sterk verschillen. Dit kan betrekking hebben op de weersomstandigheden, de verkeerssituatie, de situatie op laad- en losplaatsen enzovoort. De instructeur/assessor beoordeelt de cursist op basis van de onderstaande eindtermen en adviseert de cursist hoe zijn rijgedrag te verbeteren.

2.3 Eindtermen Schadepreventief rijden

De deelnemer kan benoemen wat in algemene zin met verkeersregels wordt beoogd (een veilige, vlotte en milieuvriendelijke afwikkeling van het verkeer).

- De deelnemer toont aan dat hij anticipeert in het verkeer.
- De deelnemer toont aan dat hij voldoende afstand houdt (stopafstand, reactieafstand, remafstand).
- De deelnemer toont aan dat hij weet welke factoren de concentratie van een chauffeur positief en negatief kunnen beïnvloeden (rusten, regelmatig eten en drinken, vermoeidheid, stress, afleidende handelingen, medicijnen, alcohol en drugs).
- De deelnemer kan hulpmiddelen op de auto omschrijven die de verkeersveiligheid positief beïnvloeden (camera's en monitor).

2.4 Advanced Driver Assistance System (ADAS-systemen).

- De deelnemer toont aan tijdens het rijden dat hij gevaren van verschillende weersomstandigheden voor de verkeersveiligheid herkent (neerslag, mist, wind, zon).
- De deelnemer kan moeilijke verkeerssituaties binnen bebouwde kommen herkennen en handelt op de juiste wijze (trams, rotondes, kruispunten, kwetsbare verkeersdeelnemers).
- De deelnemer kan moeilijke verkeerssituaties op provinciale wegen herkennen en handelt op de juiste wijze (landbouwverkeer, vrachtwagens en bussen, kwetsbare verkeersdeelnemers).
- De deelnemer kan moeilijke verkeerssituaties op auto(snel)wegen herkennen en handelt op de juiste wijze (maximum en minimum snelheden, filerijden, ritsen, weefvakken, in- en uitvoegen, kwetsbare verkeersdeelnemers).
- De deelnemer kan een schade met behulp van het Europees schadeformulier administratief afhandelen

Gedurende de rit wordt het rijgedrag schriftelijk vastgelegd. Deze gegevens over het rijgedrag zijn van belang voor de evaluatie en rapportage. Als voorbeeld is het beoordelingsformulier Schadepreventief Rijden toegevoegd.

1. Bereidt de rit voor	1.1 De koerier voert een rijklaarcontrole uit.	Controleert (visueel) op schades, storingen en/of defecten volgens een checklist
	1.2 De koerier verhelpt eventuele storingen en/of defecten of neemt hierover contact op met een technicus en/of zijn leidinggevende.	
	1.3 De koerier verzamelt en controleert secuur de noodzakelijke documenten: voertuigdocumenten, afleveradressen en bedrijfsspecifieke documenten.	Wegenverkeerswet en AVC/CMR
	1.4 De koerier bepaalt , op basis van de afleveradressen, de efficiëntste route en stelt de boordnavigatie hierop af .	Handelt op basis van de gebruikershandleiding
	1.5 De koerier heeft basiskennis van de behandeling van (bijzondere) goederen en past deze toe of raadpleegt zijn leidinggevende.	Gevaarlijke stoffen, procedure van waardegoederen vergunningen beroepsvervoer
	1.6 De koerier controleert de te laden goederen op eventuele schade en neemt bij schade contact op met zijn leidinggevende.	Controleert het aantal en de staat van de verpakkingen
	1.7 De koerier laadt , met behulp van daarvoor bestemde hulpmiddelen, de auto praktisch conform routeplan.	Maakt (indien aanwezig) gebruik van de laadklep
	1.8 De koerier verankert de lading waar mogelijk en noodzakelijk met behulp van daarvoor bestemde hulpmiddelen.	
	1.9 De koerier houdt rekening met de voorschriften.	Houdt rekening met de kleding- en Bedrijfsvoorschriften

2. Vervoert en bezorgt de lading	2.1 De koerier anticipeert op gedragingen van andere weggebruikers.	Voorkomt schade/incidenten
	2.2 De koerier anticipeert op externe omstandigheden	Voorkomt schade/incidenten en rijdt voorzichtig, veilig en zuinig
	2.3 De koerier houdt zich aan wet- en regelgeving, ook als hij onder druk staat.	Wet wegvervoergoederen, Arbeidstijdenbesluit, Arbeidstijdenwet
	2.4 De koerier handelt op basis van eventuele waarschuwingssignalen van de boordcomputer.	Handelt volgens de gebruikershandleiding van de boordcomputer en/of overige systemen
	2.5 De koerier levert de lading volgens plan en klantvriendelijk af .	Parkeert de auto, schakelt de motor uit, handelt bij aflevering volgens de bedrijfsinstructies en communiceert helder
	2.6 De koerier informeert de klant zorgvuldig indien de lading niet kan worden afgeleverd, door een helder bericht achter te laten.	Handelt volgens de bedrijfsinstructies
	2.7 De koerier registreert nauwkeurig de vereiste gegevens indien de lading niet kan worden afgeleverd.	Registreert de naam van de klant, de naam van de afzender en de zendingsgegevens, handelt hierbij volgens de bedrijfsinstructies

3. Handelt de rit af	3.1 De koerier levert na de rit eventuele niet bezorgde lading terug op de hiervoor bestemde locatie.	
	3.2 De koerier levert de bij de goederen behorende documenten in .	
	3.3 De koerier levert de bestelauto rijklaar op .	Leverd de bestelauto netjes en afgetankt op en verhelpt en/of meldt eventuele schades, storingen en defecten
	3.4 De koerier houdt zijn administratie nauwkeurig bij.	Houdt zijn administratie bij volgens de bedrijfsinstructies

3 Bijlagen

3.1 Bijlage 1: Energizer: Snelheidstest

Tijd: 3 minuten

Werkwijze:

- 1 Lees alle stappen voordat je begint.
- 2 Zet je naam in de rechterbovenhoek van dit vel papier.
- 3 Schrijf daaronder het merk van je huidige of gewenste auto.
- 4 Teken vijf kleine vierkantjes in de linkerbovenhoek van dit papier.
- 5 Schrijf hieronder je geboorteplaats.
- 6 Zet een cirkel in elk vierkantje.
- 7 Zet je handtekening onder de titel van deze tekst.
- 8 Schrijf achter de titel "ja, ja ja".
- 9 Plaats een cirkel rond vraag zeven.
- 10 Zet een kruis in de linkerbenedenhoek van dit papier.
- 11 Teken een driehoek om het kruis dat je net zette.
- 12 Vermenigvuldig op de achterkant van dit papier: 74 x 35.
- 13 Zet een cirkel om het woord 'papier' van opgave vier.
- 14 Roep luid je voornaam wanneer je op dit punt van de tekst bent aangekomen.
- 15 Als je denkt dat je de aanwijzingen tot nu allemaal goed hebt opgevolgd, roep dan luid:
"Ik ben de beste."
- 16 Tel op de achterzijde van dit papier 1037 en 2478 op.
- 17 Zet een cirkel om het antwoord van deze som.
- 18 Tel hardop, op normale toon, achteruit van 10 naar 0.
- 19 Nu je alles tot hertoe zorgvuldig gelezen hebt, lees je de laatste vragen van deze opdracht nog en voer je vervolgens alleen aanwijzing twee uit.
- 20 Noteer je leeftijd onder aan het papier.
- 21 Noteer de datum van vandaag en of het ochtend, middag of avond is.

3.2 Bijlage 2: Beoordelingsformulier

Het beoordelingsformulier gebaseerd op de toetsmatrijs STL Vakbekwaam Koerier.

Naam bedrijf	
Naam cursist	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Rijbewijs	A/ B/ C/ D/ E

Kerntaak	Criteria	Specificering van het criterium	O/V/G
Bereidt de rit voor	1.1 De koerier voert een rijklarcontrole uit .	Controleert (visueel) op schades, storingen en/of defecten volgens een checklist	
	1.2 De koerier verhelpt eventuele storingen en/of defecten of neemt hierover contact op met een technicus en/of zijn leidinggevende.		
	1.3 De koerier verzamelt en controleert secuur de noodzakelijke documenten: voertuigdocumenten, afleveradressen en bedrijfsspecifieke documenten.	Wegenverkeerswet en AVC/CMR	
	1.4 De koerier bepaalt , op basis van de afleveradressen, de efficiëntste route en stelt de boordnavigatie hierop af .	Handelt op basis van de gebruikershandleiding	
	1.5 De koerier heeft basiskennis van de behandeling van (bijzondere) goederen en past deze toe of raadpleegt zijn leidinggevende.	Gevaarlijke stoffen, procedure van waardegoederen vergunningen beroepsvervoer	

Kerntaak	Criteria	Specificering van het criterium	O/V/G
	1.6 De koerier controleert de te laden goederen op eventuele schade en neemt bij schade contact op met zijn leidinggevende.	Controleert het aantal en de staat van de verpakkingen	
	1.7 De koerier laadt , met behulp van daarvoor bestemde hulpmiddelen, de auto praktisch conform routeplan.	Maakt (indien aanwezig) gebruik van de laadklep	
	1.8 De koerier verankert de lading waar mogelijk en noodzakelijk met behulp van daarvoor bestemde hulpmiddelen.		
	1.9 De koerier houdt rekening met de voorschriften.	Houdt rekening met de kleding- en bedrijfsvoorschriften	
2 Vervoert en bezorgt de lading	2.1 De koerier anticipeert op gedragingen van andere weggebruikers.	Voorkomt schade/incidenten	
	2.2 De koerier anticipeert op externe omstandigheden	Voorkomt schade/incidenten en rijdt voorzichtig, veilig en zuinig	
	2.3 De koerier houdt zich aan wet- en regelgeving, ook als hij onder druk staat.	Wet wegvervoergoederen, Arbeidstijdenbesluit, Arbeidstijdenwet	
	2.4 De koerier handelt op basis van eventuele waarschuwingssignalen van de boordcomputer.	Handelt volgens de gebruikershandleiding van de boordcomputer en/of overige systemen	
	2.5 De koerier levert de lading volgens plan en klantvriendelijk af.	- Parkeert de auto, schakelt de motor uit, - Handelt bij aflevering volgens de bedrijfsinstructies en communiceert helder	
	2.6 De koerier informeert de klant zorgvuldig indien de lading niet kan worden afgeleverd, door een helder bericht achter te laten.	Handelt volgens de bedrijfsinstructies	

Kerntaak	Criteria	Specificering van het criterium	O/V/G
	2.7 De koerier registreert nauwkeurig de vereiste gegevens indien de lading niet kan worden afgeleverd.	Registreert de naam van de klant, de naam van de afzender en de zendingsgegevens, handelt hierbij volgens de bedrijfsinstructies	
3 Handelt de rit af	3.1 De koerier levert na de rit eventuele niet bezorgde lading terug op de hiervoor bestemde locatie.		
	3.2 De koerier levert de bij de goederen behorende documenten in.		
	3.3 De koerier levert de bestelauto rijklaar op .	Levert de bestelauto netjes en afgetankt op en verhelpt en/of meldt eventuele schades, storingen en defecten	
	3.4 De koerier houdt zijn administratie nauwkeurig bij.	Houdt zijn administratie bij volgens de bedrijfsinstructies	

3.3 Bijlage 3: Formulier Schadepreventief rijden

T.b.v. bedrijf Naam kandidaat Naam instructeur	T.b.v. instelling Roepnaam:		Datum:		Rijbewijsnr:		q C q E H J C	
	Beheersing toevoer + remogaa- nieren	Beheer- sing gaa- verrich- tinge + opmaa- tblar	Beheer- sing van het voertuig	Voertuig	q metbrengen	q met (middele-) aanhangwagen	q C	q E H J C
Beheersing toevoer + remogaa- nieren	Beheer- sing gaa- verrich- tinge + opmaa- tblar	Beheer- sing van het voertuig	Voertuig	q metbrengen	q met (middele-) aanhangwagen	q C	q E H J C	
Wegrijden uit - inrit								
Rijden op rechte weggedeelte								
Rijden en volgen van bochten								
Afslaan (verand van richts) rechts								
Afslaan (verand van richts) links								
Gedrag nadj/ op kruispunten								
Inroepen en uitvoeren								
Inhalen - voorbijgaan								
Rijstrook wissel en zijdel. verplaatsen								
Tegemoetkomen - ingehaald worden								
Gedrag op (verkeers-) pleinen								
Gedrag nadj/ op bijk. weggedeelte (erf overweg/ verkeersplein/ VOP/ tram/ bushalte)								
Bijzondere vermeldingen								
Beoordel de bijzondere vermeldingen								
Voorbereiding- en controle handeling en								
Aan- en afslappen								
In- en uitschappen								
Energie bevoorde rijder								
PARAAF TRAINER								

Beoordel de bijzondere vermeldingen	V	M	O
Keren			
Hellingproef			
Parkeeren			
Achternrijden			
in rechte lijn			
van bocht(en)			
inrit / garage			
laadpaan			
Eindeoorrding			

Beoordel de bijzondere vermeldingen	V	M	O
Keren			
Hellingproef			
Parkeeren			
Achternrijden			
in rechte lijn			
van bocht(en)			
inrit / garage			
laadpaan			
Eindeoorrding			